

Ludwin, dnia. 10.02.2016r.

Rada Gminy Ludwin

Ludwin 51

21-075 Ludwin

Sprawozdanie
z realizacji zadań
z zakresu wspierania rodziny
za 2015 rok.

Zgodnie z art. 179 ust. 1 ustawy dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015r., poz. 332 z późn. zm.), obowiązującej od 01.01.2012r. w terminie do dnia 31 marca każdego roku Wójt Gminy składa Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z ich realizacją.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w art. 176 nałożyła na gminę nowe obowiązki. Wg niej do zadań własnych gminy należy:

1. Opracowanie i realizacja 3 – letnich gminnych programów wspierania rodziny.
2. Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny.
3. Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:

- zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa;
- organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających;
- prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci.

4. Finansowanie:

- kosztów szkoleń dla rodzin wspierających;
- kosztów w podnoszeniu kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- kosztów związanych z udzielaniem pomocy rodzinie przeżywającej trudności, ponoszonych przez rodziny wspierające;
- współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

5. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny, i przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, również w wersji elektronicznej.

6. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka zagrożonej kryzysem lub przewyciężającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

I. Zadania samorządu gminnego.

1. Opracowanie i realizacja 3 – letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2013 – 2015 w Gminie Ludwin wprowadzony został Uchwałą Nr XXI/151/2013 Rady Gminy w Ludwinie w dniu 27 czerwca 2013r.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Ludwinie zgodnie z umową nr 599 z dnia 21.07.2015r. zawartą pomiędzy Wojewodą Lubelskim a Gminą Ludwin realizował działania w ramach resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2015 „Asystent rodziny”.

Na realizację zadania pozyskano środki:

- z - dotacji w wysokości : 7.500,00 zł,
- - wkład własny wynosił: 6.373,55 zł.

W ramach realizowanego zadania poniesiono całkowity koszt w wysokości: 13.873,55 zł.

Zadanie było realizowane od 1 stycznia 2015r. do 31 grudnia 2015r. Głównym celem zadania było zatrudnienie od stycznia 2015r. 1 asystenta rodziny, jako zadanie obowiązkowe gminy. Asystent rodziny musi posiadać kwalifikacje określone w ustawie z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Zadaniem asystenta rodziny jest całościowe wspieranie rodziny wychowującej dzieci, zagrożonej wykluczeniem społecznym, poprzez zmianę stosunku osób w rodzinie do własnej sprawności, podniesienie samooceny, wzbudzenie wiary we własne siły, a także pomoc w wykonywaniu najprostrzych czynności. Bardzo ważnym jest indywidualne podejście do rodziny i jej problemów, co będzie służyło rozwojowi kompetencji wszystkich jej członków – rodziców i dzieci. Rodzina bowiem, jest podstawowym środowiskiem jakie powinno gwarantować dzieciom bezpieczeństwo emocjonalne, dawać im poczucie więzi i doświadczenie niezbędne dla ich prawidłowego rozwoju. Zaburzenia w funkcjonowaniu rodziny, powodujące groźne dysfunkcje, takie jak uzależnienia, przemoc, zaniedbanie, bezradność, mogą prowadzić do konieczności objęcia dzieci opieką zastępczą, oraz praca z rodzicami biologicznymi, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej w celu przywrócenia pełnej władzy rodzicielskiej. Jednym z narzędzi pracy z rodziną w takiej sytuacji jest wprowadzenie do niej asystenta rodziny.

Zgodnie z art. 11 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej pracownik socjalny, po otrzymaniu informacji o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, przeprowadza wywiad środowiskowy. Jeżeli z analizy sytuacji wynika konieczność przydzielenia rodzinie asystenta, pracownik za zgodą rodziny kieruje wniosek do Kierownika OPS, który przydziela rodzinie asystenta rodziny lub występuje do podmiotu, któremu gmina zleciła realizację pracy z rodziną o przydzielenie rodzinie asystenta rodziny. Ponadto zgodnie z art. 201 ww. ustawy sąd opiekuńczy może zobowiązać rodziców małoletnich dzieci do współpracy z asystentem rodziny.

Realizacja Programu w roku 2015 miała na celu dalsze budowanie i wzmacnianie lokalnego systemu wspierania rodziny, oraz stworzenie skutecznego wsparcia i profesjonalnej pomocy rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo-wychowawcze.

Zgodnie z wcześniejszymi uregulowaniami prawnymi problemy wspierania rodziny i gminnej polityki rodzinnej ujęte były w ustawie z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej.

2. Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny.

W związku z tym, iż w 2015r. był zatrudniony jeden asystent rodziny na ½ etatu w systemie zadaniowym, zadanie to było realizowane, .

Asystent rodziny uczestniczył bezpłatnie :

- w warsztacie szkoleniowym: „ Jak współpracować w celu pomocy dziecku i rodzinie” ;
- w szkoleniu „ Jak rozpoznać symptomy dziecka krzywdzonego. Jak rozmawiać z dzieckim, aby dowiedzieć się czy nie dzieje mu się krzywda”

3. Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:

a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa.

W związku z tym, iż w 2015r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Ludwinie zatrudniał asystenta rodziny, wsparcie i dostęp do poradnictwa specjalistycznego realizowane było przez asystenta rodziny we współpracy z pracownikami socjalnymi :

- sporządzenie diagnozy dla każdej rodziny;
- opracowanie i realizacja indywidualnego planu pomocy;
- współpraca oraz bieżąca wymiana informacji z wychowawcami, nauczycielami, pedagogami, sołtysami, radnymi;
- bieżąca wymiana informacji na temat aktualnej sytuacji rodzin z kuratorami sądowymi;
- przyznawanie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych;
- pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, pomoc w wypełnianiu niezbędnych dokumentów;
- skierowanie dzieci na kolonie letnie w ramach współpracy z PCPR;
- kierowanie do specjalistów (m. i. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łęcznej – psycholog, prawnik, specjalista ds. uzależnień, do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ludwinie, Poradni Psychiatrycznej, Poradni Terapii Uzależnień, Poradni

Pedagogiczno – Psychologicznej w Łącznej));

- poradnictwo socjalne, rodzinne prowadzone przez pracowników socjalnych OPS w Ludwinie;
- praca socjalna prowadzona przez pracowników socjalnych OPS w Ludwinie.

b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających;

Zgodnie z zapisami zawartymi w art. 29 – 31 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w celu wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych rodzina może zostać objęta pomocą rodziny wspierającej, z którą gmina zawiera umowę o zwrot kosztów związanych z udzielaniem pomocy. W 2015r w Gminie Ludwin nie funkcjonowała instytucja *rodziny wspierającej*.

c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci.

Placówki wsparcia dziennego mogą być, zgodnie ustawą prowadzone w formie:

- 1) opiekuńczej, w tym kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych;
- 2) specjalistycznej;
- 3) pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę.

4. Finansowanie

a) kosztów szkoleń dla rodzin wspierających,

W 2015r. rodziny z terenu Gminy Ludwin nie otrzymały wsparcia w formie działania rodzin wspierających, w związku z powyższym gmina Ludwin nie poniosła kosztów szkoleń dla rodzin wspierających.

b) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,

W 2015r. nie zostały poniesione koszty podnoszenia kwalifikacji przez asystenta rodziny z uwagi bezpłatne uczestnictwo.

c) kosztów związanych z udzielaniem pomocy rodzinie przeżywającej trudności,
ponoszonych przez rodziny wspierające ,

W 2015r. rodziny z terenu Gminy Ludwin nie otrzymały wsparcia w formie działania rodzin wspierających, dlatego też nie są ponoszone koszty z tego tytułu.

d) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

Zgodnie z zapisami art. 191 ustawy, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) w pierwszym roku pobytu dziecka - 10% wydatków na opiekę i wychowanie;
- 2) w drugim roku pobytu dziecka - 30 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka;
- 3) w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka - 50 % wydatków na opiekę i wychowanie.

Zadanie to w całości finansowane jest ze środków własnych gminy.

Rodziny, których dzieci postanowieniem sądu zostały umieszczone w rodzinach zastępczych lub placówkach opiekuńczo- wychowawczych objęte są działaniami pracownika socjalnego OPS oraz asystenta rodziny, mającymi na celu takie wsparcie rodziny oraz wzmocnienie jej kompetencji opiekunczo- wychowawczych w celu umożliwienia powrotu dzieci do środowiska.

W 2015 roku z terenu Gminy Ludwin 9 dzieci przebywało w rodzinach zastępczych, w tym:

- **5-oro w rodzinach zastępczych spokrewnionych** (w 2014r. 1 dziecko usamodzielniało się),
- **4-ro w rodzinach zastępczych niezawodowych.** Natomiast nie były ponoszone koszty za dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych zawodowych oraz w placówkach opiekuńczo – wychowawczych.

W związku z powyższym, gmina Ludwin zobowiązana jest pokrywać koszty na utrzymanie dzieci w pieczy zastępczej – **wydatkowana kwota na ten cel w 2015r wynosiła: 13 039,22 zł.**

5. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny, i przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, również w wersji elektronicznej.

Sprawozdania rzeczowo – finansowe za wykonywanie przez gminę zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej za okresy od 1 stycznia 2015 do 30 czerwca 2015r. oraz od 1 lipca 2015r. do 31 grudnia 2015r. Sporządzane na podstawie Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2013r w sprawie sprawozdań rzeczowo – finansowych z wykonywania zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, stanowią załączniki do niniejszego sprawozdania.

6. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka zagrożonej kryzysem lub przewyżającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Asystent rodziny we współpracy z pracownikami socjalnymi Ośrodka Pomocy Społecznej w Ludwinie na bieżąco monitoruje sytuację dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Współpracują w tym zakresie również z pedagogami szkolnymi, pracownikami służby zdrowia, policją, kuratorami sądowymi i przedstawicielami innych instytucji (m.in. Zespół Interdyscyplinarny w Ludwinie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ludwinie), które mają kontakt z rodziną.

II. Potrzeby związane z realizacją zadań

Mając na uwadze potrzeby związane z realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny został opracowany Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2013 – 2015. **Od 2016r. będzie obowiązywał nowy Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2016 – 2018 uchwalony Uchwałą Nr XII/57/2015 z dnia 10 grudnia 2015r..**

Sytuacja rodzin z terenu Gminy Ludwin jest monitorowana przez asystenta rodziny i pracowników socjalnych Ośrodka Pomocy Społecznej w Ludwinie, którzy dążą do minimalizowania ilości dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej. Konieczne jest wsparcie rodziny naturalnej już na etapie, kiedy pojawiają się problemy. Praca socjalna oraz wsparcie pracowników socjalnych i asystenta rodziny jest również niezbędne w rodzinach, w których dzieci zostały już umieszczone w pieczy zastępczej, celem powrotu dzieci do rodzin biologicznych. Niezbędne jest zintegrowane współdziałanie wszystkich instytucji działających na rzecz rodziny. Problemy występujące w rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań.

W chwili obecnej w pieczy zastępczej przebywa 9 -oro dzieci, a koszt utrzymania dziecka

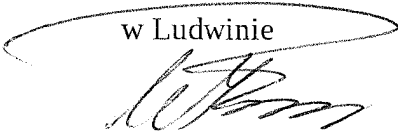
w pieczy zastępczej wzrasta procentowo przez kolejne 3 lata, konieczne jest zabezpieczenie środków finansowych na ten cel na 2016r.

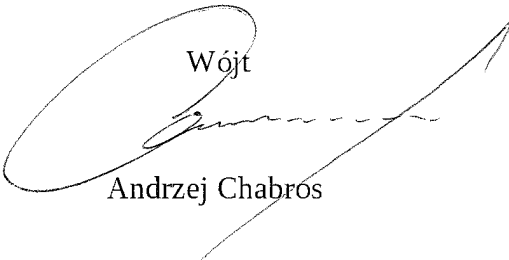
Zauważa się potrzebę działań na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych w formie wsparcia asystenta rodziny.

Od stycznia 2015r. zatrudnienie asystenta jest zadaniem obowiązkowym gminy. Od 26 stycznia 2015r. w Ośrodku Pomocy Społecznej w Ludwinie został zatrudniony asystent rodziny w wymiarze czasu pracy $\frac{1}{2}$ etatu w ramach zadań własnych. W związku z tym, iż Minister Pracy i Polityki Społecznej ogłosił „Program asystent rodziny i koordynator rodzinnej Pieczy Zastępczej” , w ramach którego dofinansowaniu podlegać mogą koszty wynagradzania asystentów do 100%. W celu otrzymania dotacji na zatrudnienie asystenta rodziny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ludwinie złożył zapotrzebowanie dotyczące w/w Programu, otrzymując dotację w wysokości:

Praca z rodziną powinna być prowadzona przez odpowiednio przygotowaną kadrę, kompletną i obiektywną oraz podejmowana możliwie jak najwcześniej. W związku z powyższym niezbędne jest umożliwienie pracownikom socjalnym oraz asystentom rodziny udziału w szkoleniach i podnoszeniu kwalifikacji zawodowych.

Mając na względzie powyższe konieczna jest kontynuacja zatrudnienia asystenta rodziny w roku 2016 na cały etat, z uwagi na zwiększanie się liczby rodzin oczekujących oraz kolejnych latach i zabezpieczenie środków finansowych na ten cel.

Kierownik
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Ludwinie

Wanda Podczas

Wójt

Andrzej Chabrós